

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD
Faculty of Social Sciences, Charles University
Smetanovo náměstí, 6, 110 01 Praha 1
Tel: +420 222 112 111

Posudek na práci Lady Hronové: “Prezidentské volby v USA: předvolební kampaň Baracka Obamy. UK FSV UNS, LS 2010/2011, 31 s.

Rasová otázka v předvolební kampani Baracka Obamy a způsob, jakým se s touto otázkou Obamův tým vyrovnal, je jistě zajímavým tématem. V okamžiku, kdy byl Obama zvolen americkým prezidentem, se mnozí komentátoři ptali, zda Spojené státy konečně překročily svůj stín a staly se post-rasovou (post-racial) společností. Velice záhy se však ukázalo, že ačkoliv Afroameričan v Oválné pracovně představuje nepochybně obrovský pokrok pro černošské obyvatelstvo USA, rozhodně jej nelze považovat za kouzelnickou hůlku, jejímž mávnutím by ze dne na den zmizely diskriminace a rasismus v americké společnosti.

Autorka se ve své práci soustředí na předvolební kampaň Baracka Obamy a klade si několik otázek: jaké faktory přispěly ke zvolení Baracka Obamy americkým prezidentem, jakou roli hrál v kampani jeho afroamerický původ a zda byl jeho původ výhodou či nevýhodou (s. 2). Autorka si také klade za cíl analyzovat, jakým způsobem byla vedena Obamova kampaň, jak se vyrovnávala s otázkou rasy a všímá si také role médií, pro která byl Barack Obama zajímavým kandidátem.

Struktura textu není přehledně a logicky členěna. Již z úvodní části vyplývá, že si autorka kladě několik zcela nesourodých otázek. V první kapitole se autorka věnuje Baracku Obamovi jako kandidátovi na post prezidenta. Kromě popisu obecných podmínek, za kterých se předvolební kampaň odehrávala (např. neoblíbenost republikánské strany v důsledku jejího propojení s nepopulárním prezidentem Bushem), se autorka snaží také stručně zachytit zásadní životní události, které formovaly Obamovu osobnost (pobyť v Indonésii, práce komunitního pracovníka, apod.), jeho politické postoje i obraz v médiích. Autorka se pokouší vyvrátit tvrzení, že v Obamově kampani byla „důležitější forma než obsah“ (s. 10), ale nenabízí v tomto ohledu příliš přesvědčivé argumenty („Z rychlosti mediálního prostředí... vyplývá i zjednodušený způsob prezentace kandidátů (s. 10)). Práce se rovněž zabývá otázkou, zda měl 46letý Barack Obama dostatečné zkušenosti na to, aby mohl být prezidentem. Autorka podobné pochybnosti vyvrací s odkazem na to, že jeho zkušenosti byly srovnatelné se zkušenostmi prezidentů G. W. Bushe či Johna F. Kennedyho.

V druhé kapitole nazvané „Vývoj předvolební kampaně a otázka rasy“ autorka popisuje průběh primárek a nominačního sjezdu demokratické strany. V podkapitole „Postoje afroamerického obyvatelstva“ upozorňuje na Obamovu snahu zvýšit volební účast Afroameričanů a letmo si všímá dilematu, kterému afroameričtí voliči čelili – pro některé z nich neměl Obama dostatečnou „černošskou“ zkušenost, tj. nevyrůstal v ghettu a na rozdíl od většiny černochů vystudoval prestižní univerzitu. Na druhou stranu však mnozí

Afroameričané ze středních vrstev jeho kandidaturu upřímně vítali a podporovali. Do této podkapitoly autorka poněkud nepochopitelně a nelogicky vkládá i pasáže o prvovoličích a Obamově snaze oslovit konzervativní voliče. Druhá kapitola je zakončena popisem Obamova projevu o rase („A More Perfect Union“) z 18. března 2008, ve kterém demokratický kandidát ve snaze vyvrátit pochybnosti o tom, zdali by byl prezidentem všech Američanů (ne jen těch s tmavou barvou pleti), vyzval všechny voliče k jednotě. Na tomto místě by bylo vhodné detailněji analyzovat důvody, které Obamu k přednesení tohoto projevu vedly, hlavní poselství daného proslovu, a doplnit např. průzkumy veřejného mínění, které by ukázaly, jakým způsobem američtí voliči na tento projev reagovali (tyto průzkumy jsou volně dostupné). Autorka nicméně správně dochází k závěru, že tento projev umlčel většinu kritiků, kteří varovali, že Obama, bude-li zvolen prezidentem, bude pouze prezidentem Afroameričanů. K organizaci Obamovy kampaně se autorka nakonec – kromě několika málo poznámek věnovaných roli internetu jako nástroje k získávání finančních prostředků – vůbec nevěnuje, a to navzdory svým původně deklarovaným cílům.

Již po přečtení úvodu práce je zcela evidentní, že autorka neměla jasnou koncepci zpracování tématu, neboť se jí nedaří logicky rozvíjet argumentaci, často přeskakuje z tématu na téma a rovněž se často opakuje – kupříkladu na s. 8 a 21 jsou téměř identické pasáže. Některá její tvrzení nedávají příliš smysl, např. na s. 12 tvrdí, že návštěva kandidáta Baracka Obamy v Evropě „se stala zárukou dobrých vztahů a pevné spolupráce s evropskými velmocemi“, což ale v době, kdy byl Obama pouhým kandidátem, rozhodně nemohlo být výsledkem této cesty po Evropě. Některá autorčina tvrzení nejsou podpořena přesvědčivými (a v podstatě žádnými) argumenty. Například na s. 20 se dočteme, že „Obama nevzbuzuje v bělošských voličích pocit bolestné historické zkušenosti. Představuje moderní dobu, v níž ani na jedné straně neexistují rasové předsudky a diskriminace.“ Ve skutečnosti velká část textu práce svědčí spíše o opaku.

Na několika místech se autorka také dopouští faktografických chyb. Na s. 14 tvrdí, že „na Sarah Palinovou se zapomnělo po tom, co se v médiích objevila zpráva o těhotenství a dobrovolného potratu její mladé svobodné dcery.“ Sarah Palinová dodnes hraje důležitou roli na americké politické scéně a její dcera ve skutečnosti na potrat vůbec nešla a dítě donosila. Na s. 14 se rovněž dozvídáme překvapivou informaci, že „[v] lednu 2008 se konal stranický sjezd demokratů ve státě Iowa. Hillary Clintonová krátce na to oznámila, že odstupuje z kampaně,“ zatímco na s. 16 autorka píše, tentokrát správně, že Hillary Clintonová svou kampaň zastavila až 7. června.

Z hlediska jazykové úrovně práce je bohužel nutno konstatovat, že text byl napsán ve spěchu a neprošel patrně ani základní kontrolou pravopisu. Na mnoha místech jsou překlepy, gramatické chyby a stylistické neobratnosti, které činí text místy až nesrozumitelným. Na s. 19 tak například autorka píše: „Těžko by k podobnému vyjádření byl vyzván někdo se světlou barvou pleti, ale Zakaria, který pochází z Indie.“

Co se týče pramenné základny, práce vychází z několika málo zdrojů, mezi nimiž figurují i obecně zaměřené publikace Miloše Krejčího *Jak se dělá prezident Spojených států*

amerických (2009) a Vladimíry Dvořákové *Spojené státy americké: Společnost a politika* (2002). Na některých místech textu není zřejmé, z jakých zdrojů autorka čerpala, o čemž svědčí i skutečnost, že celý třicetistránkový text disponuje pouhými čtyřiceti odkazy.

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem se domnívám, že práce by měla být přepracována a teprve poté připuštěna k obhajobě.

Mgr. Jana Sehnálková

V Praze 30. května 2011